

Prvi zračni napad na Barcelono

Barcelona, 27. okt. o. Včeraj je nad Barcelono priletela eskadrala nacionalističnih letal, ki je spravila vse mesto v velik strah. Letala so se spustila čisto nizko nad mestom ter začela bombardirati pristanišče in pristaniške naprave. Verjetno je, da so nacionalisti prileteli nad Barcelono zato, ker sta v nedeljo priplula tja dva sovjetska parnika do vrha naložena z orožjem in strelivom. Bombe so en parnik zadele tako da je eksplodiral in naredil pristanišču ogromno škodo. Eksplozije so se pripetile tudi na drugem parniku, toda ni zletel ves v zrak.

Včerajšnje obstreljevanje smatrajo kot začetek napada belih tudi na Katalonijo, kateri so dosejaj prizanašali in se omejevali zgolj na vzdrževanje stare frontne črte. Katalonska vlada je zaradi tega še pospešila organiziranje obrambne vojske. Organizacija vodijo sovjetski strokovnjaki.

Ker Rusija s svojimi zahtevami o nevtralnosti ni uspeła, zahteva na podlagi francosko-ruske vojaške pogodbe, da bi razpolagala s francoskimi pristanišči ob Sredozemskem morju za dovoz ruskega orožja v Španijo. Gre za to, da se bodo ladje lahke zatekle pred nacionalističnimi letali in križarki v francoska pristanišča ter potem v ugodnem trenutku odplule na skrivaj v Barcelono. Francoska vlada je to rusko zahtevo na pritisk Anglije odbila.

Kdaj bo padel Madrid

Talavera, 27. okt. AA. Havas: Posebni dopisnik poroča iz štaba nacionalističnih čet, da so sedaj v tem štabu bolj kot kdaj prepričani o uspehu svojega dela. Madrid bo sedaj gotovo padel in se moramo samo še vprašati, kdaj in kako bo padel. Nekateri mislijo, da bo Madrid padel v treh dneh, drugi pa pravijo, da bo padel v 10 dneh. Menijo, da general Franco ne namerava žrtvovati elite svojih čet zato, da bi zavzel Madrid nekaj dni prej. Tudi hoče prestolnico zaščititi pred pogostimi napadi iz zraka. Zato se še posebno poudarja, da naj nacionalistična vojska zavzame Madrid z enim zaletom.

Pariz, 27. okt. AA. DNB: »Journal« poroča, da je bila v Aragoniji sestavljena komunistična vlada pod vodstvom barcelonskega anarhista Joachima Astasa. Sedež nove vlade je v Buja-

ralosu pri Saragosi. Ta vlada je pravzaprav sestavljena proli katalonskemu generalidadi.

Sevilja, 27. oktobra. AA. Havas: General Quepo de Llano se je vrnil iz Salamance in imel na radiu govor, v katerem je rekel, da je njegov optimizem iz dneva v dan večji. Opozarja na demoralizacijo vladnih čet. Prehrana Madrida je iz dneva v dan težja. Hrana ne delijo več redno in spori med prebivalstvom in vlado so na dnevnem redu.

Parada belih nad Madridom

Burgos, 27. okt. o. Pretekli petek so nacionalistični letalci priredili veliko parado nad Madridom. Ob 9 jutraj je priletelo nad prestolnico 48 velikih bombnih letal, uro pozneje pa 32 lovskih letal. Izvajali so nad mestom akrobatske umetnice in metali letake, katerih je padlo na mesto več stotisoč. Ti letalci napovedujejo zavzemanje Madrida v nekaj dneh, pozivajo rdečo vlado, naj se uda, prebivalstvo pa naj vladi obrne hrbet in reši meso. Popoldne je letelo nad mestom spel 160 nacionalističnih letal. Nekaj strojev se je sredi mesta spustilo čisto nizko in vrlo spel ogromne množine letakov.

Nazadnje je osem bombarderjev obstreljevalo veliko skladišče streliva, čemur je sledil požar v listem delu mesta.

Knjiga o rdečih grozotah

Burgos, 27. okt. o. Preiskovalni odbor, kateremu je nacionalistična vlada poverila, da natančno preišče vsa grozodejstva, ki so jih zagrešile rdeče tolpe v Španiji odkar traia državljanska vojna, je zdaj končal svoje delo za ozemlje, ki je v rokah nacionalistov. Izdal je o vseh grozotah, požigih in mučenjih spomenico, ki jo bo poslal vsem evropskim vladam. Spomenica vsebuje imena vseh žrtev rdečega terorja ter fotografije o vseh grozotah, ki jih je nacionalna Španija morala trpeti od rdečih. Spomenica obsega debelo knjigo in je najbolj zgovoren dokaz o rdečem boju za »svobodo«.

Escorial je padel

Burgos, 27. okt. o. Po poročilih z bojišče je generalu Moli uspelo, da je združil vse dosejajne oddelke fronte okoli Madrida v eno samo strnjeno bojišče. Poltrujejo se vesti, da je včeraj popoldne padel stari samostan in grobnica španskih kraljev Escorial. Escorial so zadnja 2 dneva obkolile od vseh strani nacionalistične čete ter pritisnile nanj z veliko silo, da bi se rdeči ustrašili in pustili ta spomenik španske slave neopškodovan. To se jim je posrečilo. Rdeča milica je pobegnula proti Madridu.

Madrid v strahu

London, 27. okt. o. Po poročilih iz Madrida je prišlo zadnje dni, odkar grozi presko »ci« odločilni napad belih, od razdora med mad. škimi komunisti in anarhisti. Anarhisti obtožujejo vlado, da hoče pobegniti in se rešiti zdaj, ko je položaj najbolj usoden. Včeraj so anarhisti izročili vladi zahtevo, v kateri pravijo, da je treba imenovati novo vlado, kjer bodo imeli glavno besedo anarhisti. Vse druge skupine so se pokazale nespodobne za obrambo Madrida. Če vlada ne bo ugodila njihovi zahtevi, groze, da ne bodo njihovi miličniki več šli na bojišča.

Poročilih francoskih listov je v Barcelono prišla večja količina letalskih bomb s strupenimi plini. Del teh bomb so takoj poslali v Madrid z letali in nameravajo z njimi pomoriti vse talce, če bi prišlo do tega, da se bodo morali nanaglo umakniti iz Madrida.

Rdeča armada »prodira«

Madrid, 27. oktobra. AA. Havas: Uradno poročilo vojnega ministrstva objavlja: Naše čete počasi napredujejo v zahodni Asturiji, kjer se sovranski umika z velikimi izgubami. Na aragonski fronti je bil odbit napad nacionalistov. Na južni fronti je naše letalstvo napadlo položaje nasprotnikov.

Na osrednji fronti se nadaljuje borba topništva na fronti pri Guadarni. Naše topništvo je razbilo več nasprotnikovih baterij. Pri Toledu nacionalisti zelo pritiskajo hoteč prodreti proti Las Navasu.

Proslava češkoslovaškega narodnega praznika

Proslava češkoslovaškega narodnega in državnega praznika 28. oktobra bo priredila Jugoslovansko-češkoslovaška liga v Ljubljani na svečan način z otvoritvijo velike razstave češkoslovaške knjige v sredo točno ob 20 zvečer. J.-č. liga poziva zavedno slovansko ljubljansko inteligenco, da se te proslave kot vsako leto polnoštevilno udeleži.

Razstava češkoslovaške knjige, ki bo slavnostno otvorjena na češkoslovaški državni in narodni praznik v sredo 28. oktobra zvečer in ki jo prireja akademska sekcija Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Ljubljani, s sodelovanjem glavnega odbora in posebnega praškega komiteja pri Slovanskem ustavu v Pragi, utegne biti prireditelj, katere Ljubljana že dolgo ni videla. Delavni odbor je prejel iz Češkoslovaške okrog 1.700 knjig. Največji pomen te razstave je poleg njenega propagandno slovanskega smotra ta, da so ob priliki razstave različna češkoslovaška oblastva in zavodi darovali velike količine čeških in slovaških knjig za različne na institucije. Med darovalci stoji na prvem mestu: Čsl. ministrstvo prosvete in znanosti, ministrstvo, Slovenski ustav, Držav. statistični urad, Pravniška fakulteta praške univerze, Filozofska fakulteta iste univerze, in Prirodopisna fakulteta, Slovaška Matica, Fakultete ostalih čsl. univerz in nepregledna vrsta založb poleg vseh znanstvenih knjižnih ustanov. Te knjige so, v kolikor se ne bodo vrstile, namenjene za ljubljansko Studijsko knjižnico, Pravniško in druge fakultete Aleksandrove univerze ter za tri knjižnice, ki jih namerava osnovati čsl. prosvetno ministrstvo v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu. Iz tega bežnega pregleda je razvidno, da bo nudila razstava pregled vse sodobne češkoslovaške znanstvene in leposlovne književnosti. Na razstavi bo poskrbljeno, da bo stalno več oseb, katere bodo obiskovalcem za razlago na razpolago. Opozarjamo, da se bodo na razstavi, vršila kratka informativna predavanja z ogledom pripadajočega dela razstave skoro vsak dan. Njih natančen spored bomo še objavili.

Odbor za nevmeševanje umira

London, 27. oktobra. AA. »Morningpost« trdi, da se je odbor za nevmeševanje po seji v sredo dokončno razšel. List smatra, da bo s padcem Madrida končano glavno poglavje španske državljanske vojne in da je pretirana bojazen, da bi mogla sovjetska Rusija v večjem obsegu sodelovati pri obrambi Katalonije.

Odgovor portugalske vlade so razdelili članom odbora za nevmeševanje v španske zadeve. Nota ima 21 na stroj tipkanih strani in obsoja sovjetsko vlado zaradi državljanske vojne na Španskem. V njej je navedenih več dejstev, ki naj to trditve potrdijo. Ker pa te navedbe ne pomenijo formalne obtožbe, se zdi, da ne bo treba uvesti preiskave o njih s strani odbora za nevmeševanje.

V diplomatskih krogih izjavljajo, da vidijo v tej noti nekakšno izjavo portugalske vlade, da pojasni svoje stališče.

Nemčija je službeno potrdila zavzetje Abesinije, kakor prica včerajšnji obisk bivšega nemškega odpravnika poslov v Addis Abebi pri podkralju Grazianiju. Odpravnik von Strom je službeno potrdil v imenu nemške vlade priključitev Abesinije.

Vesti 27. oktobra

Pritožbo atentatorja na angleškega kralja Mac Mahona je apelacijsko sodišče v Londonu odbilo in bo moral odsedeti dvanajst mesecev.

Velika železniška nesreča je bila včeraj v Romuniji v Banatu. Vlak je skočil iz tira, pri čemer je bilo več mrtvih.

20 inozemskih komunistov je aretirala švicarska policija, ker so po vseh glavnih mestih organizirali komunistična središča in skladišča komunistične literature in orožja. Policija je zaplenila tudi veliko denarja in priprav za ponarejanje različnih evropskih bankovcev.

Osemkrat čez Atlantsko morje sta letošnje poletje letela dva avijona nemške Lufthanse, ki sta raziskovala, katera proga bi bila najbolj ugodna za stalno zvezo Evrope z Ameriko. Posadka je štela devet mož in se je včeraj vrnila od veliki slovesnosti v Berlin.

Nemiri so spet izbruhnili v Bombayju po treh dneh premirja med Hindii in muslimani.

Ognjenik Ferdinando je začel bruhati z vso silo tako, da so v nevarnosti redki prebivalci Galapagoških otokov, kjer ognjenik leži.

Največjo holandsko podmornico, ki je dolga 78 m, so včeraj uradno izročili njeni službi.

Teden nemške knjige so pričeli v nedeljo v Nemčiji. Pri tej priliki je imel dr. Goebbels minister za propagando velik govor, v katerem je dejal, da mora pisatelj služiti narodu, in da je knjiga zadeva vsega ljudstva.

Novi aretacije trockistov so izvršili zadnji teden po vsej Sibiriji. Med njimi so zaprli tudi tajnika prekomorskega odbora komunistične stranke Taničina v Vladivostoku.

Dunajski Nemci so v nedeljo proslavili žetveni praznik. Proslavi je prisostvoval nemški poslanik von Papien. Pri tem gre seveda za Nemce, ki so Reichsovi državljani.

Ena izmed Vickersovih orožarn je zgorela do tal v Crayfordu pri Londonu. Škode za človeštvo od tega ne bo velike.

Volno iz mleka bo začela izdelovati Poljska, ki je kupila od Italijanov ta patent.

33 letal je poškodovani ogenj na najstarejšem angleškem letališču Brooklandu. Osem letal je do cela uničenih.

Obletnico osvoboditve Soluna izpod turškega jarma je včeraj praznovala vsa Grčija. Zložiti slovesne proslave so bile v Solunu in v Atenah.

Gospodarske ugodnosti v Abesiniji bo baje dobila Nemčija po zadnjem sporazumu z Italijo. Med to je treba prišteti koncesije za gradnjo cest, železnic in mostov.

Voditelja rexistov so izpustili iz zapore, kamor ga je utaknila belgijska vlada, ker je hotel prirediti klub prepovedi shod v Bruslju.

Nemške časnikarje odslavljajo iz Rima, kakor kaže dejstvo, da sta morala »Völkischer Beobachter« in »Münchener neuste Nachrichten« poklicati na zahtevo italijanske vlade svoja poročevalca iz Rima.

Novi avtomobilski rekorde je dosegel na nemški avtomobilski cesti iz Frankfurta v Darmstadt nemški avtomobilski dirkač Caracciola. Potokel je rekord v letnem kilometru, kjer je dosegel 350 km na uro.

Velika manifestacija proti komunizmu, ki se je udeležilo kakih 50.000 katoličanov je bila v nedeljo v Lilleu.

Avstrijski državni tajnik dr. Schmidt se je včeraj pripeljal na uradni obisk v Budimpešto, da pripravi vse potrebno za sestanek držav, ki so podpisale rimski protokol. Ta sestanek bo na Dunaju novembra.

2.388.000 prebivalcev ima glavno mesto Argentine Buenos Aires. To je pokazalo zadnje ljudsko štetje.

Poljsko odlikovanje italijanskim časnikom je izročil poljski vojni minister in sicer vsem članom italijanskega vojaškega poslanstva, ki ga je vodil general Coselchi.

Iz Rige v Tokio leti letonski letalski stotnik Cukurz in je dospel na svoji poti do Belgrada.

Lekmeti v Ualulu v Vzhodni Afriki je zavzela neka italijanska kolona. To je tisti kraj, kjer so Abesinci lani 28. junija poklali člane italijanskega vojaškega odposlanstva, ki se je spustilo tam z letalom. Italijani so to zmago proslavili z velikim halojem.

Papeško okrožnico oproti boljševizmu pričakuje Evropa takoj po povratku vatikanskega državnega tajnika Paccelija iz Amerike.

Ciano je poročal Mussoliniju včeraj o izidu svojih razgovorov z nemškimi diplomati in s Hitlerjem. O tem obširno poroča italijansko časopisje.

Moskva pomeni nevarnost v Sredozemlju, tako piše »Popolo d'Italia« in v tem je treba iskati glavni razlog za sporazum med Nemčijo in Italijo.

Novi nemški poslanik v Londonu von Ribbentrop je dospel na svoje službeno mesto.

Ofenziva proti Kataloniji se je začela v nemškem in italijanskem časopisju, še preden so se španski nacionalisti odločili za naskok na Katalonijo.

Pritožbo lužičkih Srbov zaradi narodnostnega zaliranja, so poslali voditelji tega najmanjšega slovanskega naroda Hitlerju. Upajo, da bodo s pritožbo uspeli.

Prva slovesna maša v Addis Abebi je bila včeraj, mel jo je na novo imenovani papežev vikar za Abesinijo Castellani.

Evropsko časopisje razlaga

Pomen sporazuma med Italijo in Nemčijo

Pariz, 27. okt. Francosko časopisje je zelo presenečeno nad uradnim poročilom, ki je bilo objavljeno o razgovorih med Italijo in Nemčijo. »Echo de Paris« piše, da je edini dejanski izid teh razgovorov v onih točkah, ki niso tajne. To je priznanje italijanskega cesarstva v Abesiniji in obljuba, da se bo sklenil kulturni dogovor. Jasen je tudi del, ki govori o stališču do Španije. Nič ni besede o Locarnu, tudi ni nič posebnega o tem, kako si obe državi zamišljata razvoj dogodkov v srednji Evropi. Tudi ni niti besede o sporazumu med Avstrijo in Nemčijo, ki je zmanjšal vpliv Italije na Dunaju.

»Petit Parisien« piše iz Rima, da so tam precej nezadovoljni z uradnim poročilom. Uradno poročilo ne potrjuje pričakovanj, ki jih je stavil fašistični tisk v razgovore v Berlinu. List pravi, da ti razgovori v Berlinu niso bili takšni, da bi mogel kdo biti vznemirljen zaradi njih. Francija in Anglija nimata nobenega povič zato, da bi bili nemirni.

»Jour« piše, da sta se grof Ciano in von Neurath razšla pri političnih in zemljepisnih vprašanjih. Iz uradnega poročila se jasno vidi, da ni bilo močje priti do jasnega sporazuma, ki bi uredil podoben vprašanje.

»Populaire« piše v istem smislu, vendar pa pravi, da nikdo ne sme podcenjevati teh razgovorov.

Londonski listi pišejo približno enako. »Times« pravi o uradnem poročilu razgovorov med Italijo in Nemčijo, da sporazum ni tako jasen, kakor bi si to obe državi želeli. Vkljub vsemu Italija še ostane v ZN. Gospodarske koristi ji nalagajo, da mora ostati v dobrih odnosih s sovjetsko Rusijo. Kar pa se tiče Španije, angleška vlada najbrž sedaj tudi ne bo imela nič proti temu, da bi priznala vlado generala Franca, ker je madridska vlada odbila angleški predlog, da naj se na obeh straneh izmenjajo talci. Angleško javno mnenje pa se tudi nikdar ne bo moglo potolažiti s tem, da bo general Franco lahko vladal samo z mečem v roki, kakor tudi ne more verjeti Mussolinijevi oljčni veji miru, ki je bila iztrgana iz gozda 8 milijonov bajonetov. Če je pa že položaj tak, tedaj tudi Francija in Anglija ne preostaja ničesar drugega, kot da se močno oborožita.

»News Chronicle« piše, da pomeni sporazum med Nemčijo in Italijo propad politike, ki jo je vodila angleška vlada.

150.000 ljudi praznuje spomin na osvoboditev Soluna

Atene, 27. oktobra. V govoru, ki ga je imel na proslavi osvoboditve Soluna, je predsednik vlade Metaxas govoril najprej o prihodu grške vojske v Solun 25. oktobra 1912. Ko je omenil delovanje vrhovnega poveljnika grške vojske, takratnega naslednika prestola Konstantina, je velikanska množica svojih 150.000 ljudi navdušeno vzkliknila: Naj mu bo večna slava! Vojska, ki smo se proti njej borili, je nadaljeval predsednik vlade, je bila ena izmed najbolj opremljenih v Evropi, in bo grški vojski zmerom v čast, da je križala meče s tako hrabrim nasprotnikom. In prav to medsebojno spoštovanje, ki smo ga takrat občutili, je ustvarilo iz nas iskrene prijatelje, iz nas nekdanjih bivših sovražnikov. Ostali bomo prijatelji s Turki vse dotlej, dokler bo stalo Egejsko morje in bomo mi prebivali na enem njegovem obrežju, oni pa na drugem.

Nato je ministriški predsednik omejil razdor med političnimi strankami komunistično delovno, razpisanje državnega denarja i. dr. Govoril je o delu, ki se je začelo pod pokroviteljstvom kralja Jurija 4. avgusta o delu, ki je našel podporo vsega grškega naroda. Dokazi za to so ogromni velikanski shodi ljudstva povsod, kjer se predsednik vlade pojavi.

G. Metaxas je nato govoril o bodoči ureditvi delavskega stanu in vseh drugih stanov zaradi ustanovitve korporacijske države. In o organizaciji mladine na podlagi nacionalnih idealov. Potem je prešel k organizaciji vojske in je dejal: Mi organiziramo vojsko, mornarico in letalstvo ne za to, ker pričakujemo, da bi kdo napadel, temveč zato,

da bomo s svojimi lastnimi sredstvi mogli braniti našo neodvisnost, če bo treba za to.

Na koncu je Metaxas pozval vse prisotne z vzklikom: Živel narod! Živel kralj grški! Množica je nato dolgo vzklikala kralju in predsedniku vlade, nato se je pa razšla med popevanjem narodne himne.

Romunski kralj odpotoval v Prago

Bukarešta, 27. okt. AA. Nj. Vel. kralj Karol je s snoči s posebnim vlakom odpotoval v Prago. Odpotoval je iz Sinaje v spremstvu prestolonaslednika Mihajla, zunanega ministra Antonescu in spremljava. Kralj vrača obisk predsedniku češkoslovaške republike dr. Benešu. Na postaji so bili ministriški predsednik Totarescu in člani vlade, ki so pozdravili kralja pri odhodu. Z istim vlakom je odpotoval tudi češkoslovaški poslanik Seba.

London, 27. oktobra. AA. Havas: Demantirajo, da bi angleška vlada vedela o tem, da namerava vlada v Lizboni prekiniti diplomatske stike z vlado v Madridu.

Avto se je zaletel v motorni vlak blizu Piseke na Češkem. Tri osebe so bile mrtve, dočim je lokomotiva motornega vlaka zgorela. Od potnikov v vlaku pa ni bil nihče ranjen.

Oddelek nemških bojnikov je obiskal London. Tam so bili gostje britanske legije.

